

MONITOROVANIE VYUŽÍVANIA VHODNOSTI UČEBNICE

Informatika pre SŠ – tematický zošit Práca s internetom

Autori učebnice: doc. RNDr. Ľubomír Šnajder, PhD. a kol.

Vydavateľstvo: Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá, s.r.o.

Rozsah učebnice: 48 strán

2016

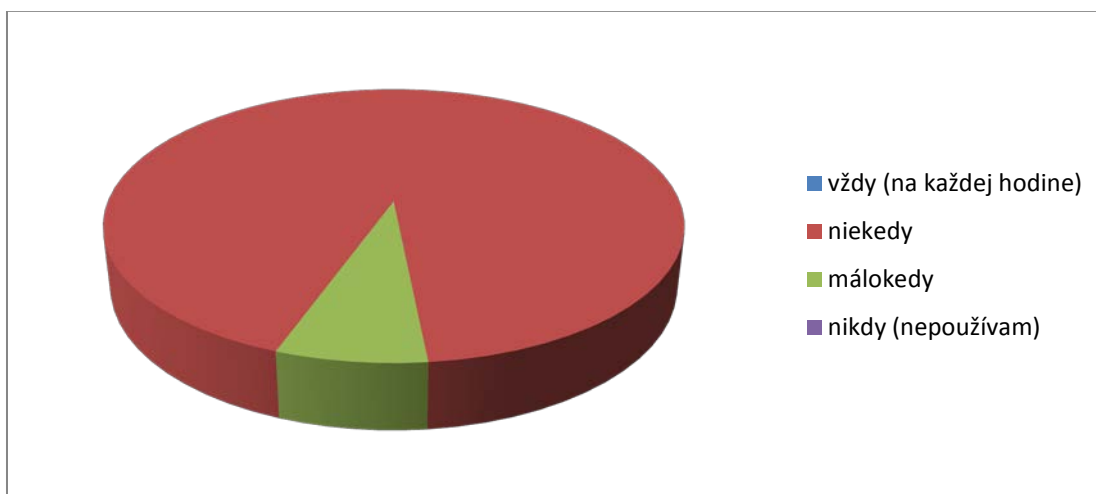
spracovala: PaedDr. Drahoslava Kečkéšová, PhD.

časť Zhrnutie

1. Uvedenú učebnicu na hodinách informatiky používate

Touto otázkou sme zisťovali, do akej miery učitelia učebnicu používajú.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
vždy (na každej hodine)	0	0,0
niekedy	13	92,9
málokedy	1	7,1
nikdy (nepoužívam)	0	0,0

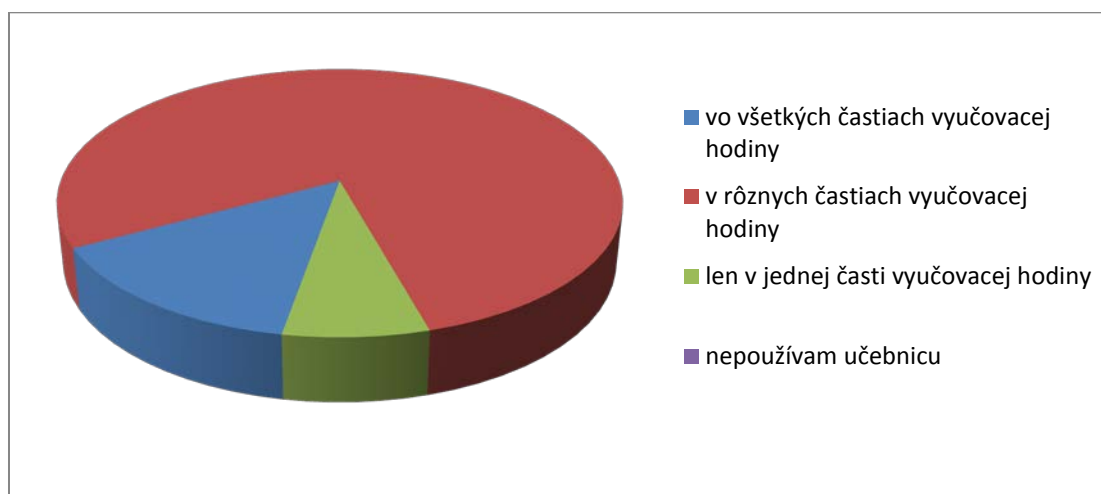
Žiaden z učiteľov neuviedol, že učebnicu používa na každej vyučovacej hodine. Žiaden z učiteľov neuviedol, že ju nepoužíva nikdy. 92,9 % učiteľov uviedlo, že uvedenú učebnicu používa niekedy, 7,1 % ju používa málokedy a minimálne.

časť Zhrnutie

2. V ktorej časti vyučovacej hodiny učebnicu používate?

Následne sme zisťovali, či učitelia používajú učebnicu v priebehu celej vyučovacej hodiny informatiky, alebo len v niektorých jej častiach, respektíve ju nepoužívajú vôbec.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
vo všetkých častiach vyučovacej hodiny	2	14,3
v rôznych častiach vyučovacej hodiny	11	78,6
len v jednej časti vyučovacej hodiny	1	7,1
nepoužívam učebnicu	0	0,0

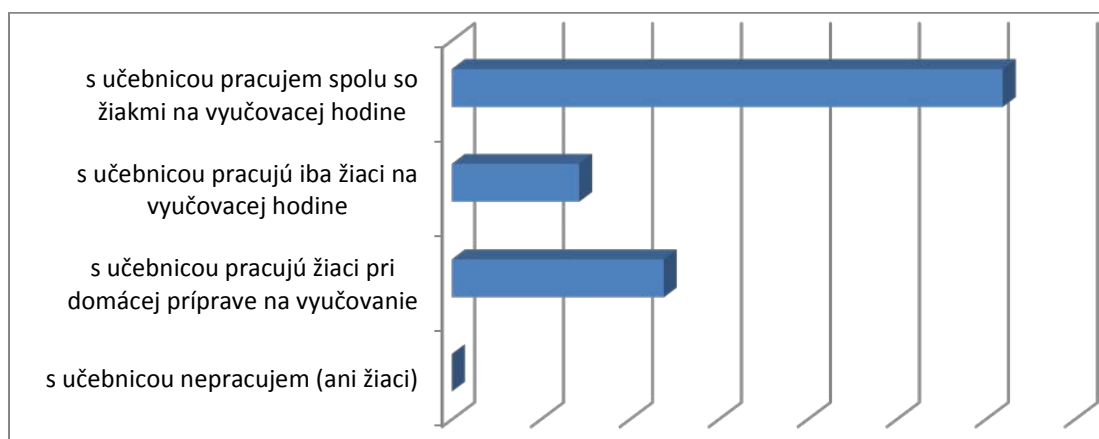
Učitelia informatiky používajú túto učebnicu najviac v rôznych častiach vyučovacej hodiny (78,6 %). 14,3 % učiteľov používa učebnicu vo všetkých častiach, prípadne len v jednej časti vyučovacej hodiny (7,1 %). Žiaden z učiteľov neuviedol, že učebnicu na vyučovacej hodine nepoužíva vôbec.

časť Zhrnutie

3. Ktorý spôsob práce s učebnicou uprednostňujete?

Zaujímalo nás, ako učitelia používajú učebnicu na vyučovacej hodine. Či ju využívajú na spoločnú prácu, samostatnú prácu žiakov alebo na ich domácu prípravu. Respondenti mohli označiť viac odpovedí.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
s učebnicou pracujem spolu so žiakmi na vyučovacej hodine	13	61,9%
s učebnicou pracujú iba žiaci na vyučovacej hodine	3	14,3%
s učebnicou pracujú žiaci pri domácej príprave na vyučovanie	5	23,8%
s učebnicou nepracujem (ani žiaci)	0	0,0%

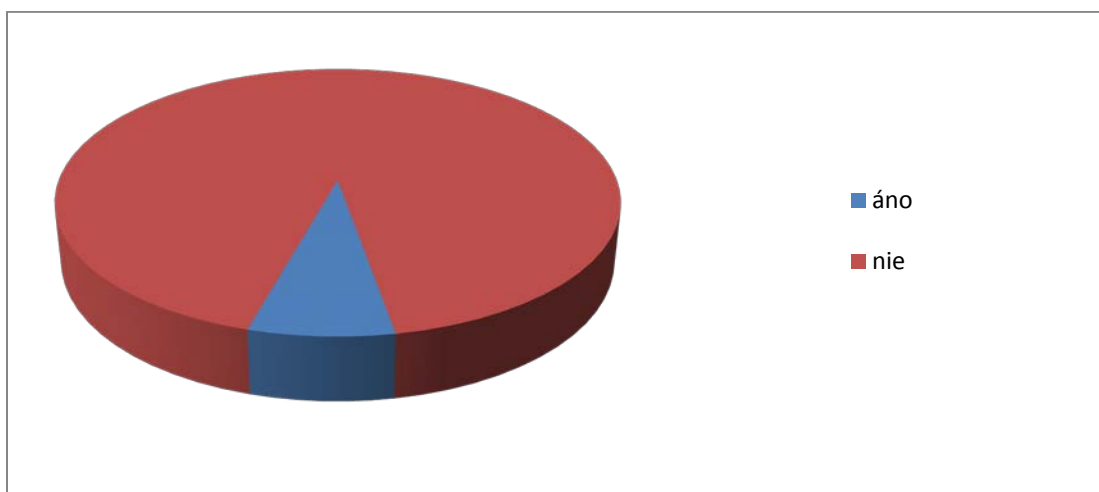
Z 21 odpovedí v 61,9 % sa učitelia vyjadrili, že učebnicu využívajú na prácu so žiakmi počas vyučovacej hodiny a v 23,8 % odpovediach potvrdili využívanie učebnice pri domácej príprave žiakov. V 14,3 % odpovedí učitelia uviedli, že s učebnicou pracujú len žiaci na vyučovacej hodine. Žiaden z učiteľov neuviedol odpoveď, že s učebnicou nepracujú ani žiaci ani učitelia.

časť Odbornosť

4. Vyskytujú sa v učebnici odborné chyby?

Touto otázkou sme zisťovali, či sa z pohľadu učiteľov vyskytujú v učebnici odborné chyby. Učitelia, ktorí sa vyjadrili negatívne, neodpovedali ďalej na otázku vo vzťahu k množstvu chýb v učebnici.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
áno	1	7,1
nie	13	92,9

Takmer žiaden učiteľ si nemyslí, že sa v učebnici nachádzajú odborné chyby.

časť Odbornosť

5. Aké množstvo odborných chýb je v učebnici?

V súvislosti s výskytom odborných chýb v učebnici nás zaujímalo, aké množstvo chýb sa v nej podľa učiteľov vyskytuje.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
veľa (viac ako 10)	0	0,0
málo (5 — 10)	0	0,0
veľmi málo (menej ako 5)	0	0,0
nie sú v nej odborné chyby	1	7,1

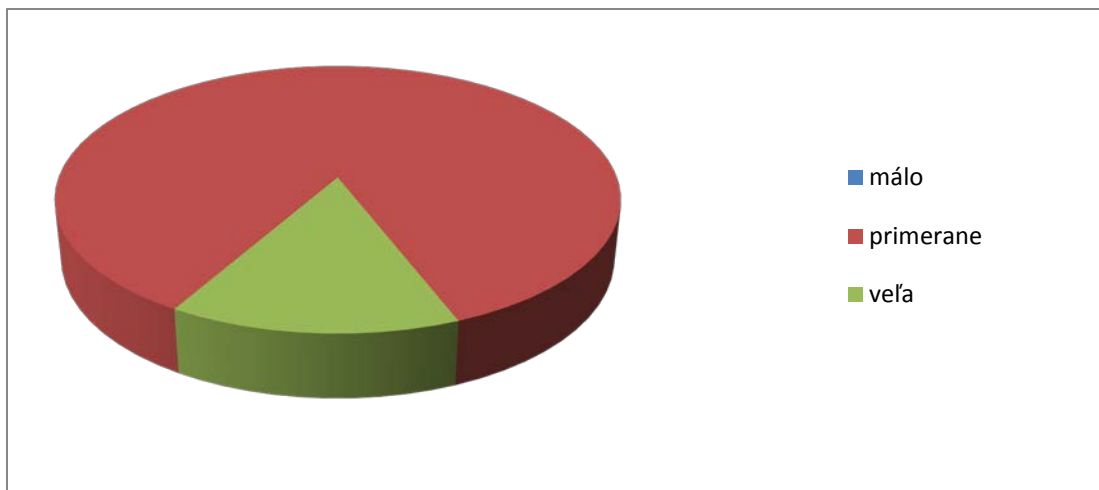
Jediný učiteľ, ktorý v predchádzajúcej otázke uviedol, že sa v učebnici nachádzajú odborné chyby, v tejto otázke ako odpoveď uviedol, že v nej nie sú odborné chyby.

časť Textová časť učebnice

6. Ako hodnotíte množstvo textu v učebnici? Textu je

Zisťovali sme, čo si učitelia myslia o množstve textu v učebnici. Či ho považujú za primerané alebo nie.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
málo	0	0,0
primerane	12	85,7
veľa	2	14,3

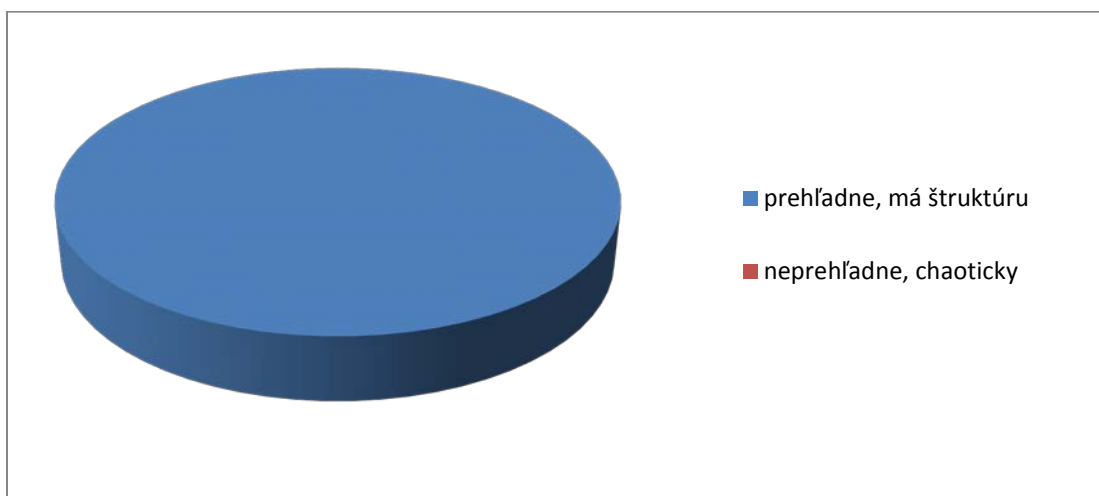
Väčšina učiteľov (85,7 %) pokladá množstvo textu za primerané. Iba 14,3 % učiteľov si myslí, že v tejto učebnici je veľa textu. Nikto z odpovedajúcich si nemyslí, že textu je málo.

časť Textová časť učebnice

7. Text v učebnici je spracovaný

Touto otázkou sme sledovali, či má podľa učiteľov text logickú štruktúru, alebo považujú učebnicu za chaotickú a neprehľadne spracovanú.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
prehľadne, má štruktúru	14	100,0
neprehľadne, chaoticky	0	0,0

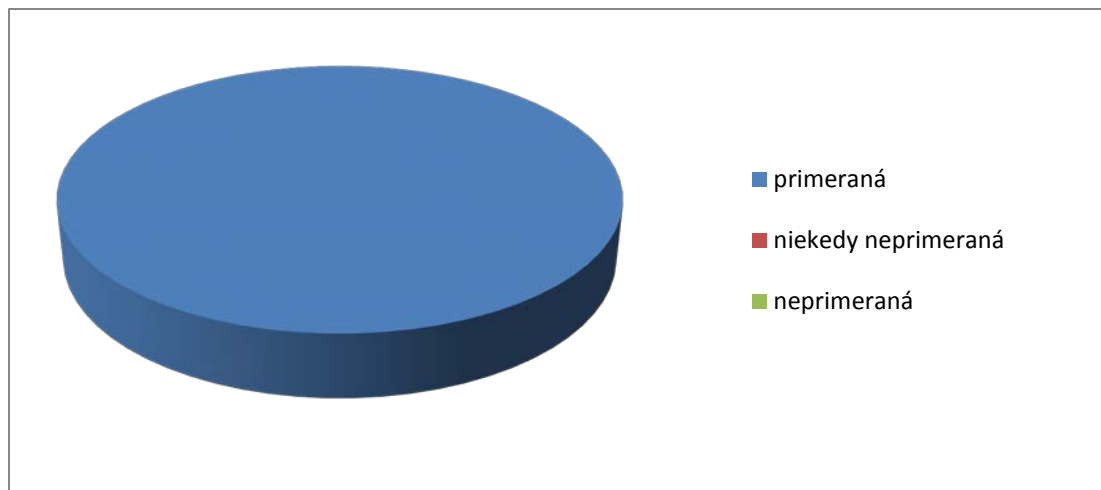
Všetci odpovedajúci učitelia považujú text za prehľadný, so štruktúrou.

časť Textová časť učebnice

8. Zrozumiteľnosť textu v učebnici je

V nadväznosti na prehľadnosť textu učebnice sme sa učiteľov pýtali na jeho zrozumiteľnosť.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
primeraná	14	100,0
niekedy neprimeraná	0	0,0
neprimeraná	0	0,0

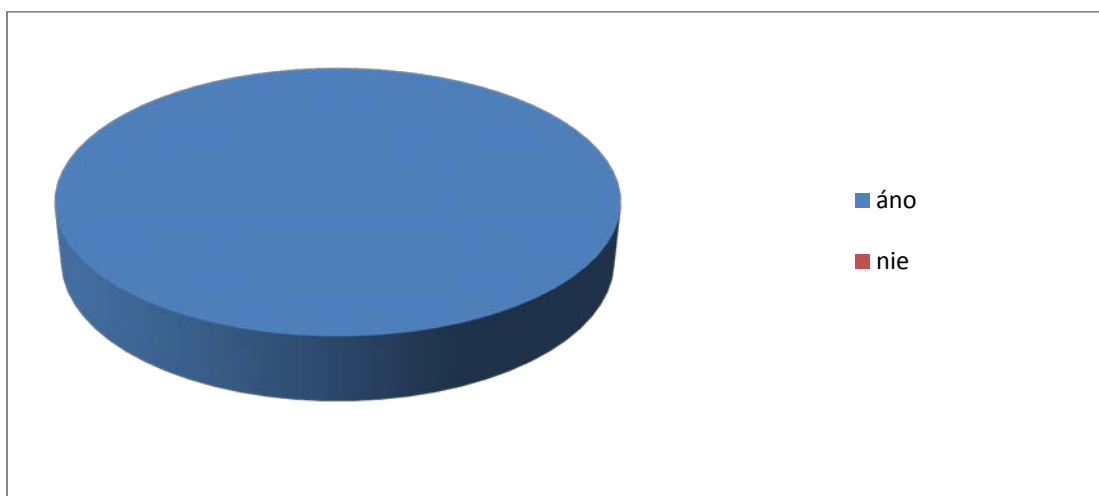
Všetci odpovedajúci učitelia považujú zrozumiteľnosť textu za primeranú.

časť Textová časť učebnice

9. Text v učebnici je spracovaný veku primerane

Cieľom tejto otázky bolo zistiť názor učiteľov na to, či je text v učebnici spracovaný primerane veku žiakom.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
áno	14	100,0
nie	0	0,0

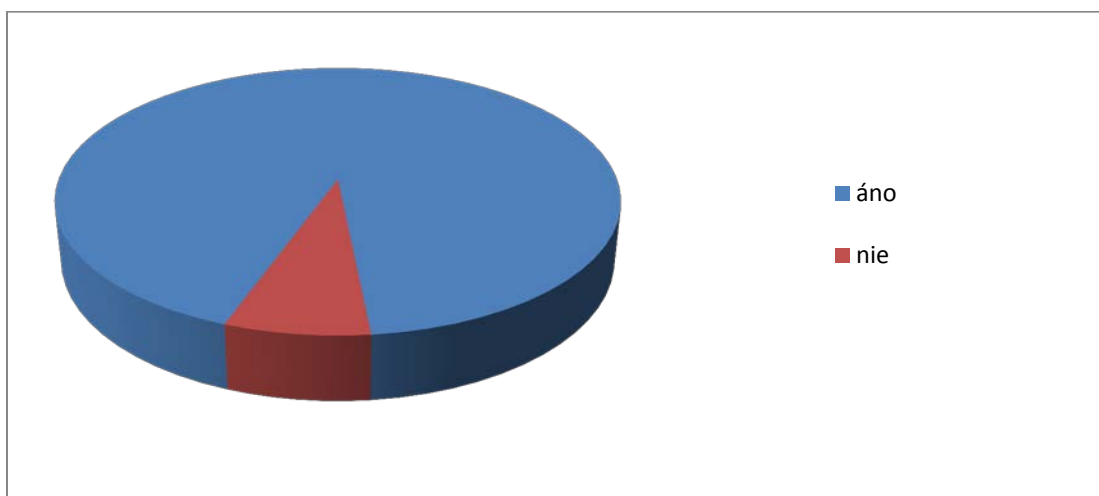
Všetci odpovedajúci učitelia si myslia, že text je veku primeraný.

časť Textová časť učebnice

10. Učebnica je spracovaná tak, že podnecuje žiakov záujem o danú tému

Zaujímalo nás, či je text učebnice pre žiakov podnecujúci a navodzujúci záujem o danú tému.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
áno	13	92,9
nie	1	7,1

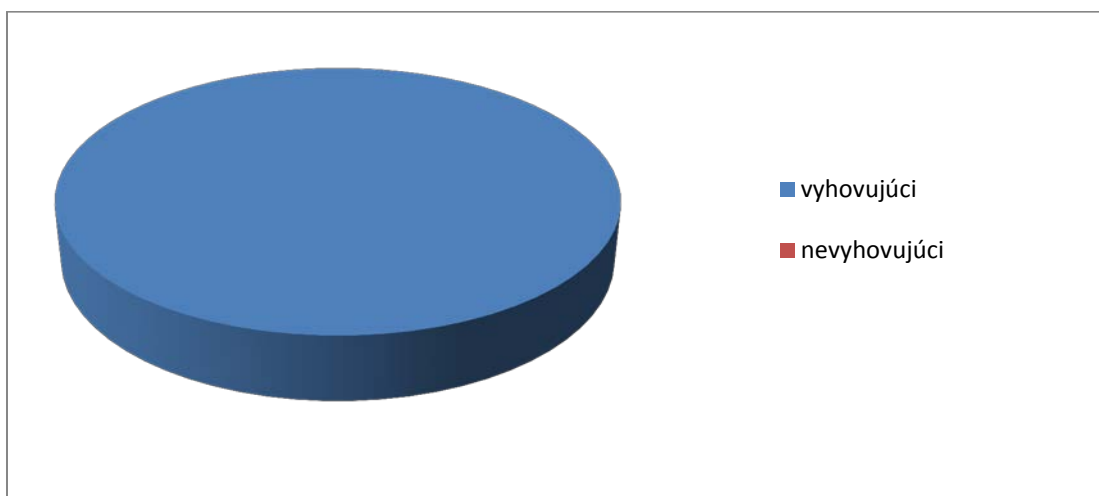
Takmer všetci učitelia zastávajú názor, že učebnica je spracovaná tak, že podnecuje žiakov záujem o danú tému.

časť Textová časť učebnice

11. Veľkosť a typ písma v učebnici je

Touto otázkou sme chceli zistiť, čo si učitelia myslia o formálnej stránke učebnice z pohľadu veľkosti a typu písma.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
vyhovujúci	14	100,0
nevyhovujúci	0	0,0%

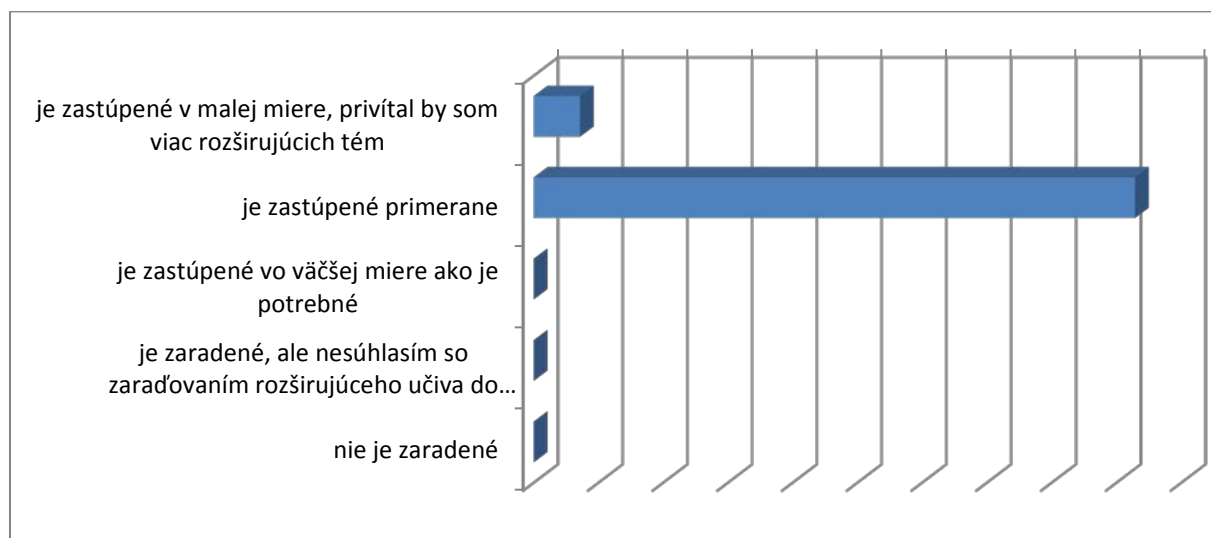
Všetci učitelia konštatovali, že veľkosť a typ písma sú vyhovujúce.

časť Textová časť učebnice

12. Rozširujúce učivo v učebnici, ktoré nie je súčasťou štátneho vzdelávacieho programu

Okrem množstva textu sme chceli poznať názor učiteľov na zastúpenie rozširujúceho učiva v učebnici. Respondenti mohli označiť viac odpovedí.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
je zastúpené v malej miere, privítal by som viac rozširujúcich tém	1	7,1
je zastúpené primerane	13	92,9
je zastúpené vo väčšej miere ako je potrebné	0	0,0
je zaradené, ale nesúhlasím so zaradovaním rozširujúceho učiva do učebnice	0	0,0
nie je zaradené	0	0,0

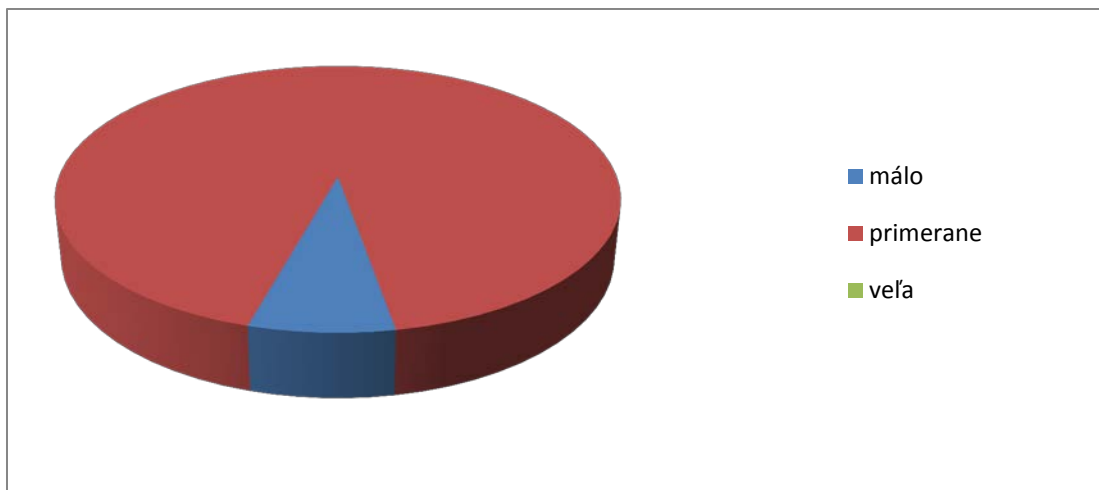
Zo 14 odpovedí v 92,9 % učitelia považujú rozširujúce učivo v učebnici zastúpené primerane. V jednej odpovedi uviedli, že by privítali viac takýchto tém. Ďalšie odpovede neboli uvedené.

časť Úlohy v učebnici

13. Ako hodnotíte množstvo úloh v učebnici? Úloh je v učebnici

V súvislosti s úlohami v učebnici sa v dotazníku nachádzalo šesť rôznych otázok. V tejto otázke sme zisťovali, čo si učitelia myslia o množstve úloh v učebnici. Či ho považujú za primerané alebo nie.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
málo	1	7,1
primerane	13	92,9
veľa	0	0,0

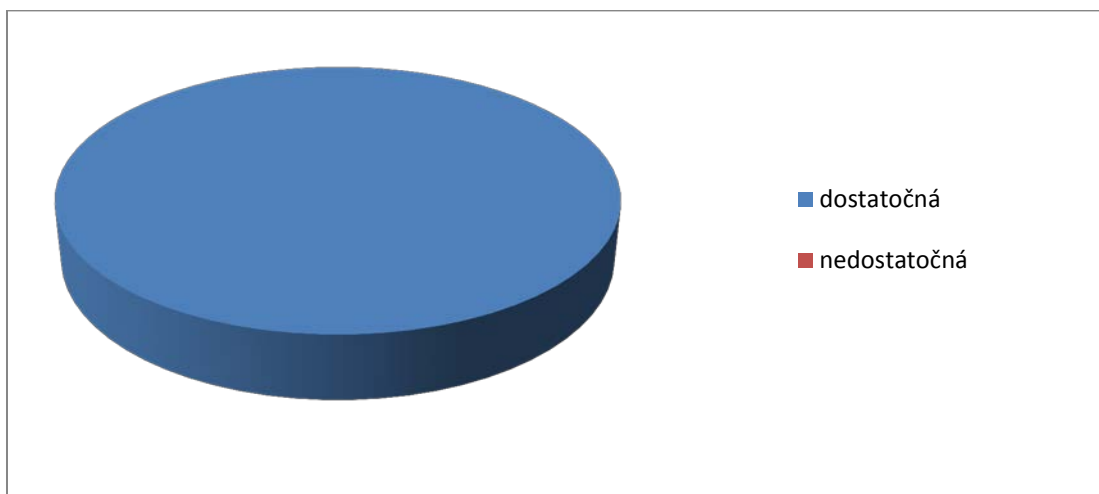
92,9 % učiteľov považuje počet úloh za primeraný. Jeden učiteľ uviedol, že v učebnici je málo úloh.

časť Úlohy v učebnici

14. Rozmanitosť úloh je

Chceli sme tiež vedieť, či sú podľa učiteľov zastúpené rôzne typy úloh dostatočne alebo nie.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
dostatočná	14	100,0
nedostatočná	0	0,0

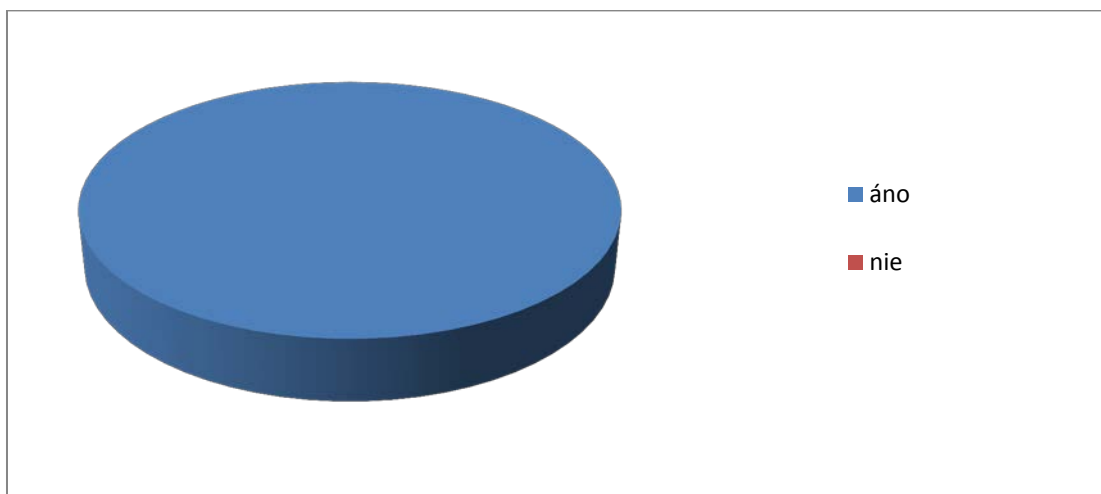
Všetci odpovedajúci učitelia sú s rozmanitosťou úloh spokojní.

časť Úlohy v učebnici

15. Sú úlohy v učebnici veku primerané?

Cieľom tejto otázky bolo zistiť názor učiteľov na to, či sú úlohy v učebnici primerané pre žiakov piateho ročníka základnej školy.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
áno	14	100,0
nie	0	0,0

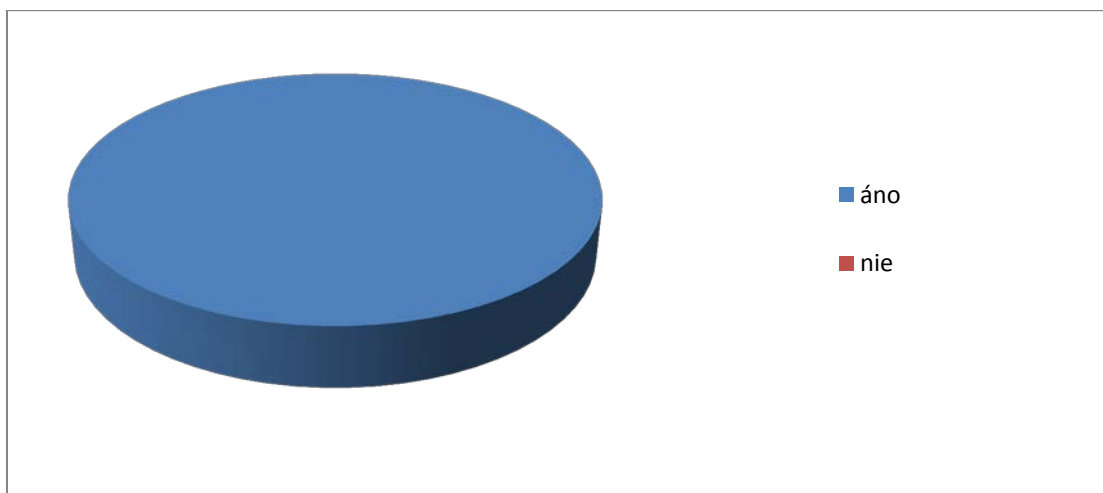
Všetci učitelia posúdili úlohy v učebnici ako veku primerané žiakom.

časť Úlohy v učebnici

16. Súvisia úlohy v učebnici s obsahovou stránkou textu?

Touto otázkou sme chceli zistiť, či podľa učiteľov úlohy v učebnici korešpondujú s obsahom príslušného textu.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
áno	14	100,0
nie	0	0,0

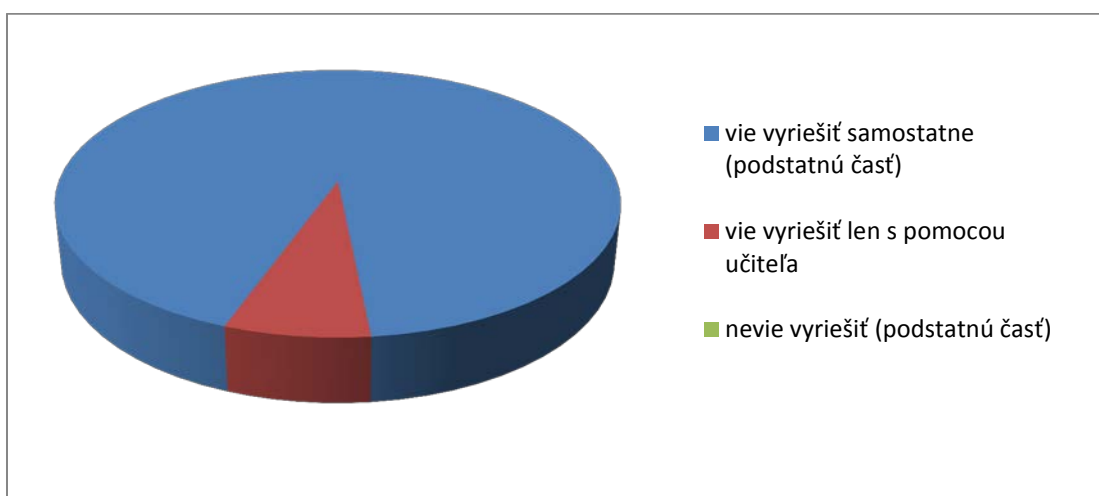
Všetci odpovedajúci učitelia ohodnotili úlohy za korešpondujúce s príslušným textom.

časť Úlohy v učebnici

17. Úlohy sú navrhnuté tak, že ich žiak...

Touto otázkou sme zisťovali, čo si učitelia myslia o schopnosti žiakov vyriešiť dané úlohy samostatne.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
vie vyriešiť samostatne (podstatnú časť)	13	92,9
vie vyriešiť len s pomocou učiteľa	1	7,1
nevie vyriešiť (podstatnú časť)	0	0,0

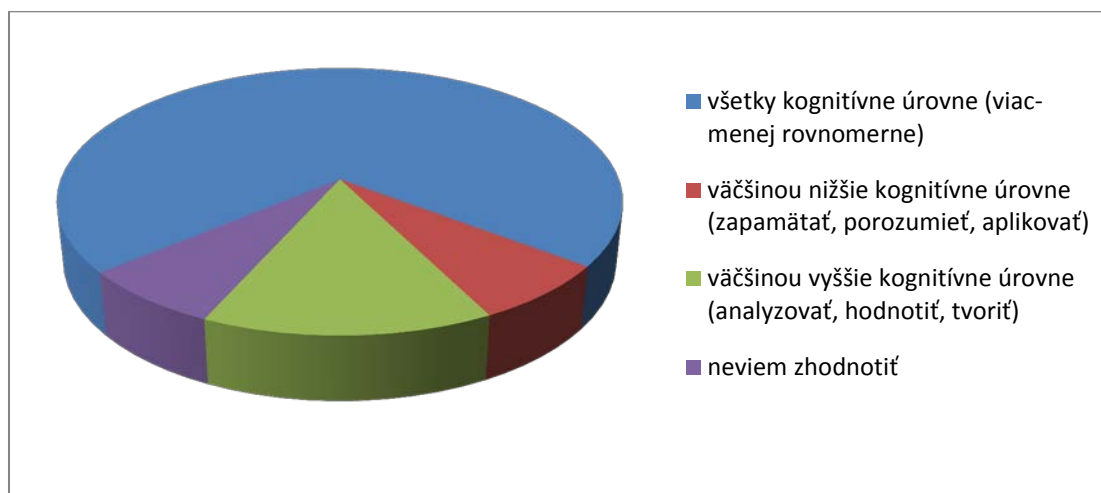
Takmer všetci učitelia (92,9 %) uviedli, že podstatnú časť úloh vedia žiaci vyriešiť samostatne. Jeden učiteľ uviedol, že len s pomocou učiteľa. Ani jeden učiteľ neuviedol odpoveď, že podstatnú časť úloh žiaci nevedia vyriešiť žiadnym spôsobom.

časť Úlohy v učebnici

18. Úlohy sú zamerané na...

Zaujímalo nás tiež, či učitelia rozlišujú kognitívnu úroveň úloh, alebo ju nevedia posúdiť.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
všetky kognitívne úrovne (viac—menej rovnomerne)	10	71,4
väčšinou nižšie kognitívne úrovne (zapamätať, porozumieť, aplikovať)	1	7,1
väčšinou vyššie kognitívne úrovne (analyzovať, hodnotiť, tvoriť)	2	14,3
neviem zhodnotiť	1	7,1

Aktuálne trendy v metodike tvorby úloh smerujú k Bloomovej revidovanej taxonómii. 71,4 % učiteľov sa vyjadrilo, že úlohy sú z hľadiska kognitívnych operácií zastúpené viac-menej rovnomerne. Jeden učiteľ sa vyjadril, že úlohy sú zamerané hlavne na nižšie kognitívne úrovne – zapamätať, porozumieť, aplikovať. Dvaja uviedli, že úlohy sú zamerané väčšinou na vyššie kognitívne úrovne (analyzovať, hodnotiť, tvoriť). Jeden z opýtaných učiteľov nevie posúdiť kognitívnu úroveň úloh.

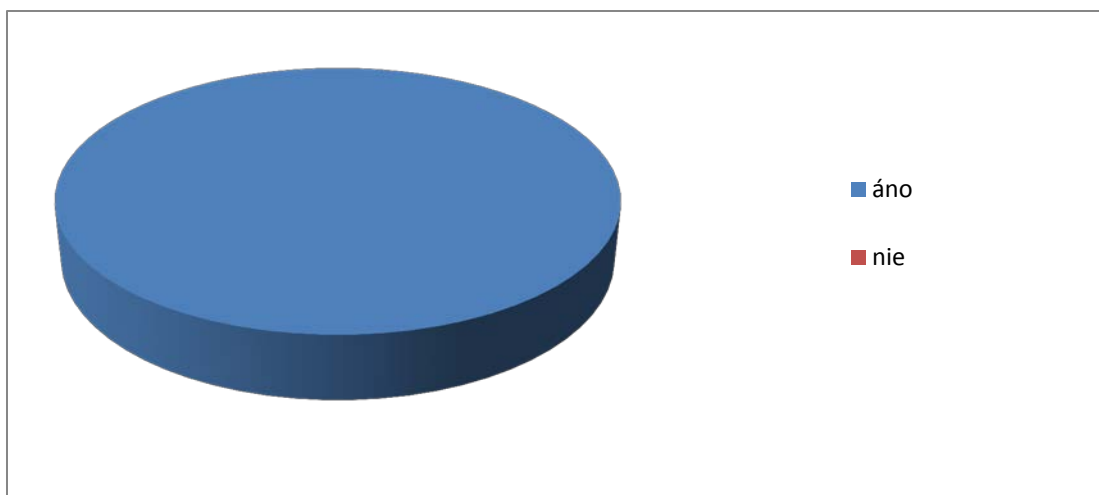
Keďže sme nerobili podrobnú analýzu úloh z hľadiska kognitívnych úrovní, nemôžeme uvedené výsledky ďalej interpretovať.

časť Grafická úprava učebnice

19. Obrázky v učebnici sú vhodne vybrané a korešpondujú s témou.

Učiteľov sme sa pýtali aj na vhodnosť obrázkov v súvislosti s danou témou.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
áno	14	100,0
nie	0	0,0

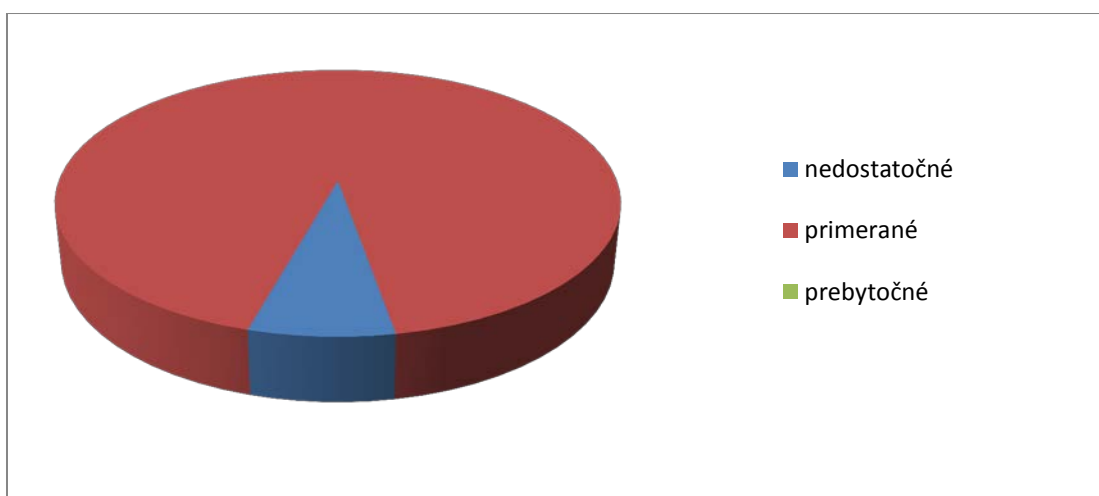
Všetci odpovedajúci učitelia sa zhodli, že obrázky v učebnici sú vhodne vybrané a korešpondujú s témou.

časť Grafická úprava učebnice

20. Množstvo obrázkov v učebnici je

Touto otázkou sme zisťovali, či učitelia považujú množstvo obrázkov v učebnici za dostačujúce, primerané, prípadne prebytočné.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
nedostatočné	1	7,1
primerané	13	92,9
prebytočné	0	0,0

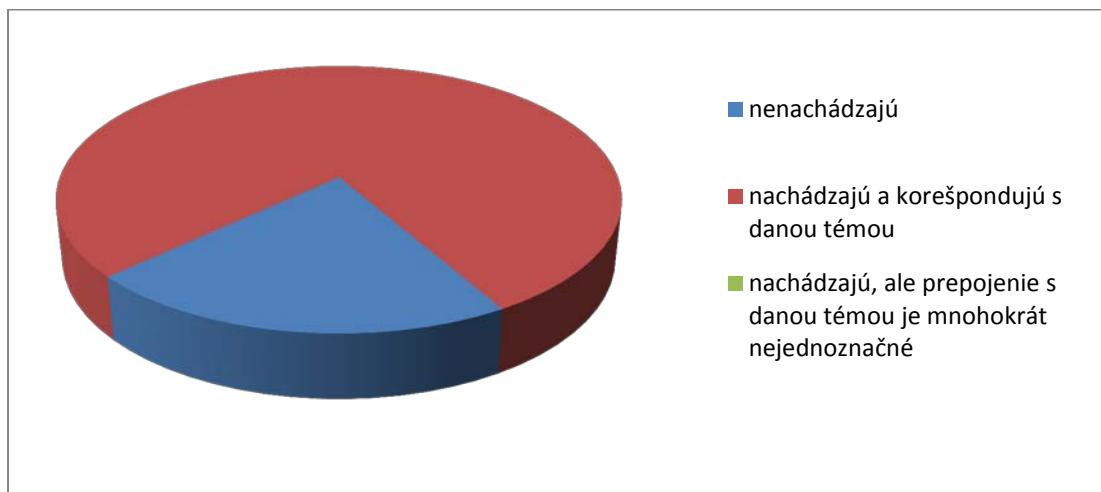
92,9 % učiteľov považuje množstvo obrázkov v učebnici za primerané. Množstvo obrázkov v učebnici za nedostatočné považuje jeden respondent.

časť Grafická úprava učebnice

21. Grafy a tabuľky sa v učebnici

Okrem textu a obrázkov nás zaujímalo, čo si učitelia myslia o grafoch a tabuľkách umiestnených v učebnici a ich korešpondovaní s danou témou.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
nenachádzajú	3	21,4
nachádzajú a korešpondujú s danou témou	11	78,6
nachádzajú, ale prepojenie s danou témou je mnohokrát nejednoznačné	0	0,0

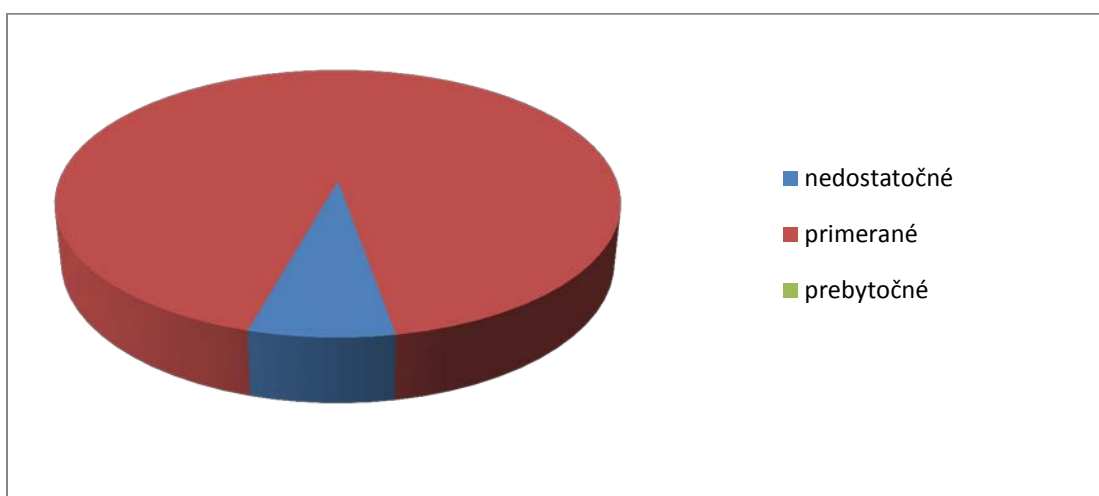
3 z dotazovaných učiteľov uviedli, že sa v učebnici grafy a tabuľky nenachádzajú. Spokojnosť, a teda, že tabuľky a grafy sa v učebnici nachádzajú a korešpondujú s danou témou, vyjadriло 78,6 % učiteľov.

časť Grafická úprava učebnice

22. Množstvo grafov a tabuliek v učebnici je

Zaujímali nás tiež názory učiteľov na primeranosť množstva grafov a tabuliek v učebnici pre piaty ročník základnej školy.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
nedostatočné	1	7,1
primerané	13	92,9
prebytočné	0	0,0

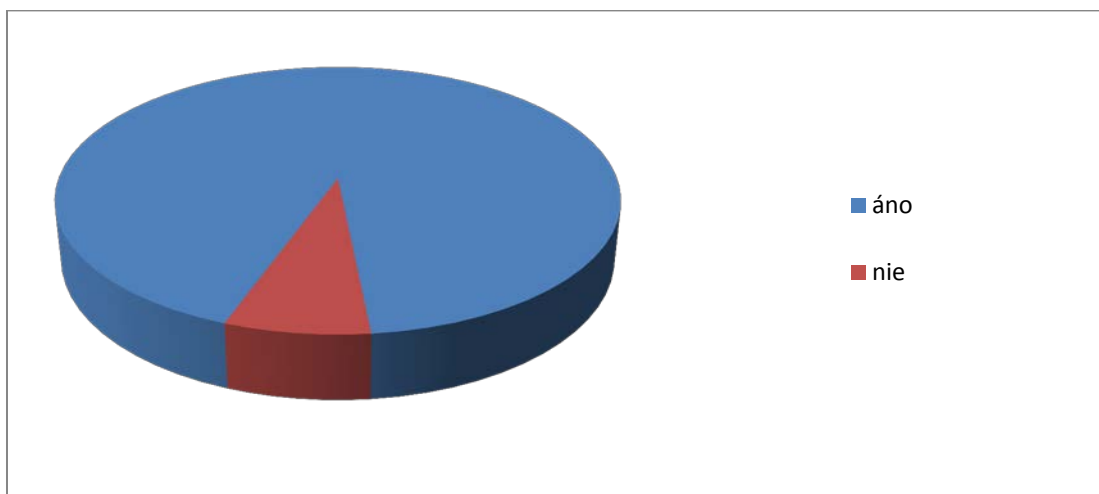
Takmer všetci učelia (92,9 %) považujú množstvo grafov a tabuliek v učebnici za primerané.

časť Grafická úprava učebnice

23. Má byť súčasťou učebnice aj vecný, príp. menný register?

Vzhľadom na doterajšie pripomienky učiteľov sme chceli vedieť, aké percento učiteľov by chcelo mať v učebnici vecný, prípadne menný register.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
áno	13	92,9
nie	1	7,1

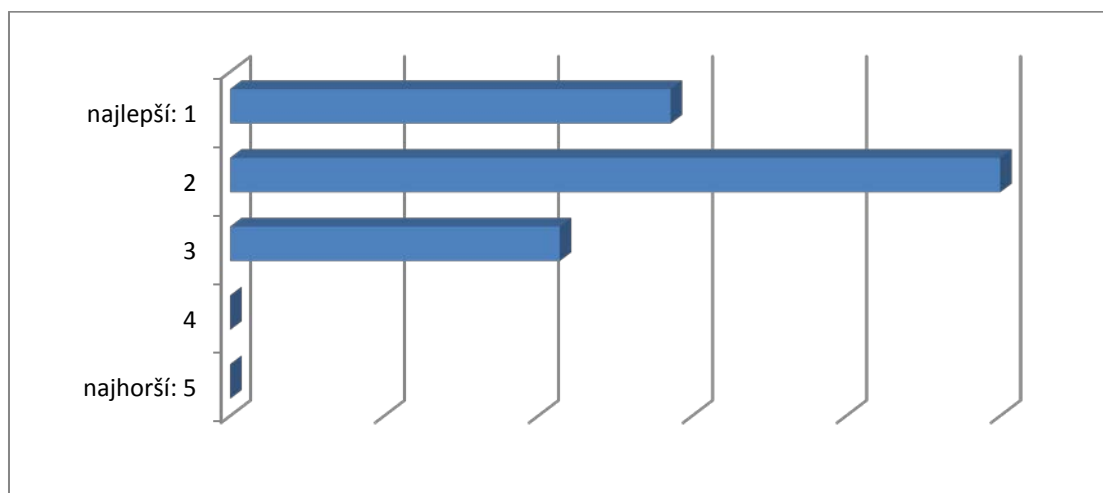
Takmer všetci učitelia (92,9 %) uviedli, že vecný príp. menný register by mal byť súčasťou učebnice.

časť Celkové hodnotenie učebnice

24. Ako hodnotíte celkovú kvalitu učebnice?

V súvislosti so všetkými predchádzajúcimi otázkami je pre nás výpovedná aj výsledná známka (známkovanie ako v škole), ktorou by učitelia ohodnotili danú učebnicu informatiky pre základné školy

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
najlepší: 1	4	28,6
2	7	50,0
3	3	21,4
4	0	0,0
najhorší: 5	0	0,0

Podľa „známkovania v škole“ celkovo pozitívne hodnotí danú učebnicu informatiky 78,6 % učiteľov, z toho 28,6 % dáva učebnici jednotku a 50 % ju ohodnotilo dvojkou. 21,4 % odpovedajúcich učiteľov dáva učebnici priemernú známku trojku. Negatívne hodnotenie učebnice sa nevyskytlo. Priemerná známka 1,93.

časť Celkové hodnotenie učebnice

25. Sem môžete napísať návrhy na zlepšenie tejto konkrétnej učebnice

V poslednej časti dotazníka učitelia mohli napísať konkrétne návrhy, ktoré by podľa nich prispeli k zlepšeniu kvality uvedenej učebnice.

Ani jeden učiteľ, ktorý vyplňoval dotazník k danej učebnici nevyjadril svoj názor, čo konkrétne by bolo vhodné na nej zmeniť.

Záver

Našou úlohou sme zisťovali stav využívania učebníc Informatika pre SŠ – tematický zošit Práca s internetom ako východisko k opätovnému schvaľovaciemu procesu.

Do prieskumu sa zapojilo 14 učiteľov z celkového počtu 246 gymnázií.

Z dôvodu nízkeho počtu respondentov sme výsledky prieskumu neinterpretovali a tiež nevyvodzujeme závery.